

Informācija medijiem
2006.gada 6. februārī

Par OCTA prēmiju uzkrāšanu Latvijā lūgs Eiropas Komisijas viedokli

Tikšanās laikā, kurā piedalījās Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs (LTAB), Konkurences padome (KP), LR Finanšu ministrija, LR Ekonomikas ministrija un LR Iekšlietu ministrija, tika nolemts, ka Latvija lūgs Eiropas Komisijas atzinumu par Latvijā darbojošās OCTA informācijas uzkrāšanas sistēmas ietekmi uz konkurenci OCTA tirgū. Šāda vienošanās tika panākta pēc tam, kad KP Ministru Kabineta sēdē (31.02.2006.) publiski izteica bažas par to, ka, iespējams, OCTA prēmiju uzkrāšana informācijas sistēmā kavē vai kā citādi deformē konkurenci.

Jāmin, ka šāda informācijas uzkrāšanas sistēma, atbilstoši LR normatīvo aktu prasībām, Latvijā jau darbojas no autotransporta īpašnieku obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas ieviešanas 1997.gadā un, pateicoties gūtajai statistikai un analīzei, ļāvusi veiksmīgi birojam līdz šim savlaicīgi rast dažādu būtisku problēmu risinājumus, šādā veidā uzlabojot ceļu satiksmes drošību kopumā!

„LTAB jau astoņus gadus ir veicis informācijas par OCTA prēmijām sistematizēšanu, statistisko apkopošanu un izmantojis šos datus kopējai tirgus analīzei. Tādēļ lēmumam par informācijas uzkrāšanas sistēmas, kas, mūsuprāt, veiksmīgi darbojas pēc līdzīgiem principiem kā daudzviet Eiropas Savienībā, tai skaitā Igaunijā un Lietuvā, pamatprincipu laušanu, ir jābūt nopietni pārdomātam un argumentētam no valsts amatpersonu puses. Uzskatu, ka sabiedrība būs tikai zaudētāja, ja LTAB tiks liegta iespēja apkopot statistiku, regulāri analizēt to un prognozēt dažādus aspektus. Tādēļ ļoti ceru uz KP izpratni par šīs sistēmas devumu sabiedrībai un ceru, ka tā tomēr atbalstīs šīs informācijas sistēmas attīstību Latvijā!”, atzīst LTAB valdes priekšsēdētājs Juris Stengrevics.

Ministru Kabineta sēdē, kurā izskatīja noteikumu projektu par „Noteikumi par sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas informācijas sistēmas darbībai nepieciešamo datu apjomu un veidiem, datu ievades, apmaiņas un izmantošanas kārtību” (sagatavojusi LR Finanšu Ministrija), KP publiski pauda bažas, ka „apmaiņšanās ar informāciju par konkrēta klienta saņemtajiem un iemaksātajiem prēmiju apjomiem veicinās prēmiju apjoma saskaņošanu starp apdrošinātājiem un tādējādi ierobežos, kavēs un deformēs konkurenci” (citēts no LETA 01.02.2005 ziņas).

LTAB datubāzei ir stingri ierobežotas piekļuves tiesības

Pirmkārt, šāda datu bāze, kurā, atbilstoši LR normatīvo aktu prasībām, tiek uzkrāta informācija jau no OCTA sistēmas izveides Latvijā, ir stingri definētas piekļuves tiesības. Tādēļ nemaz nav iespējama situācija, ka apdrošināšanas kompānijas redzētu konkurējošo apdrošināšanas sabiedrību sniegtos datus. Pat LTAB piekļuves tiesības šai sistēmai ir tikai atsevišķiem darbiniekiem, kuri nodrošina datu pārbaudi un kontroli, kā arī veic visus nepieciešamos statistikas aprēķinus, analīzi un veic prognozes.

LTAB neiebilst, ja likumdošanā tiek precizētas normas, kas regulē LTAB rīcībā esošās informācijas izmantošanu.

Konkurences Padomes iebildumi var būtiski ietekmēt OCTA tirgus sekmīgu attīstību Latvijā

Otrkārt, šie statistikas dati analīzes veikšanai par tirgu kopumā ir ļoti nepieciešami, lai LTAB sekmīgi pildītu vienu no tam LR likumdošanā noteiktajām funkcijām – OCTA statistiskās informācijas apkopošanu, dažādu valstiski noteiktu maksājumu kontroli (OCTA likums nosaka, ka apdrošinātāji no katras apdrošināšanas polises iemaksā 2% ceļu satiksmes

negadījumu novēršanas pasākumu veikšanas kontā), kā arī veiksmīgas tirgus darbības attīstības sekmēšanu.

„Pateicoties informācijas sistēmā uzkrātajiem datiem, LTAB ir izdevies no starptautiskām apdrošināšanas kompānijām, kas pārāpdrošina mūsu apdrošinātāju risku ļoti lielu satiksmes negadījumu gadījumā, iegūt ļoti izdevīgas atlaides. Savukārt, ja mēs šiem riska pārāpdrošinātājiem nevarēsim sniegt detalizētu statistikas analīzi, tad šīs atlaides varam zaudēt, kā rezultātā, iespējams, apdrošināšanas sabiedrībām var pieaugt izmaksas par OCTA polisēm.

Nav ne mazākā iemesla apšaubīt konkurenci OCTA tirgū, jo ar transportlīdzekļu civiltiesisko apdrošināšanu šobrīd nodarbojas septiņas kompānijas, bet no šī gada maija aktīvu darbību varētu uzsākt astotā. Droši varu apgalvot, ka konkurence šajā tirgū ir ļoti sīva, par to liecina arī polišu cenu atšķirības transportlīdzekļu īpašniekiem dažādās apdrošinātāju sabiedrībās. Tādēļ vairākkārt paustās bažas par konkurences trūkumu OCTA tirgū ir nepamatotas. Konkurence pastāv un tā ir pietiekami sīva,” informē J.Stengrevics.

Līdzīga informācijas uzkrāšana notiek arī citur Eiropā

Treškārt, līdzīgas informācijas uzkrāšanas sistēmas darbojas arī **citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, tai skaitā arī Lietuvā, Igaunijā un Čehijā**, kuras ir pozitīvi novērtējušas šo informācijas uzkrāšanas sistēmu devumu transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskajā apdrošināšanā un ceļu satiksmes drošības uzlabošanā.

„Ja tiks ierobežota OCTA datu uzkrāšana LTAB informācijas sistēmā, tad Latvijas apdrošināšanas sabiedrības būs mazāk konkurētspējīgas nekā mūsu kaimiņvalstīs. Arī vairāku gadu garumā pēc moderniem standartiem veidotās datubāzes pārveidošana prasīs papildus finanšu ieguldījumus. Tas nozīmēs, ka apdrošināšanas sabiedrības konkurētspējas paaugstināšanai būs spiestas šīs izmaksas kompensēt no saviem līdzekļiem, pat, iespējams, paaugstinot OCTA polišu cenas”, atzīst J.Stengrevics.

Informāciju sniedza:

Juris Stengrevics

Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (LTAB)

valdes priekšsēdētājs

Informāciju sagatavoja:

LTAB sabiedrisko attiecību konsultante

Inese Ozoliņa

T: 7333269, 9336923